

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΠΑΡΑ ΤΩ, ΑΡΕΙΩ, ΠΑΓΩ,
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ

Ἐν Ἀθήναις τῆς 2α Σεπτεμβρίου 1969

Αριθ. πρωτ. Γνωμ. 15

Π ρ ό ς

Τ ό ν Σεβασμιότατον Μητροπολίτην
Κεφαλληνίας.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑμετέρου ὑπ' ἀριθ. 1825/25-8-1969 ἐγγράφου ἔχω τήν τιμὴν νά ἐκθέσω τά ἀκόλουθα:

Ὁ μοναχός κατὰ τά διά συνοδικῶν κανόνων τεθεσπισμένα (βλ. αὐτούς εἰς Παναγιωτάκου: Σύστημα ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου τόμος Δ' σελ. 138, 142, 143) εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἰσόβιον ἐγιαταβίωσιν ἐν τῇ Μονῇ τῆς μετανοίας του, τήν αὐτήν δέ ὑποχρέωσιν ὑπέχει καί ἐάν λάβῃ ἱερατικόν βαθμόν πρεσβυτέρου ἢ διακόνου. Ἐξοδος ἐκ τῆς Μονῆς συγχυρεῖται, ἀδεία τῆς μοναστηριακῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ οἰκείου ἱεράρχου, δι' ὠρισμένους, κανονικῶς τεθεσπισμένους λόγους (" χρείας ἀναγκασίας", ἐπειγούσας ἀνάγκας"), ἐν οἷς ἢ εἰς ἱεραμόναχον ἀνάθεσις ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων, ὡς τά τοῦ προσωρινοῦ ἐφημερίου ἐνοριακοῦ ναοί, συμφώνως πρὸς τά ἄρθρα 46 παρ. 4 καί 56 παρ. 2 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2200/1940 "περὶ ἱερῶν ναῶν καί ἐφημερίων". Ἀνακαλουμένης τῆς τοιαύτης ἐντολῆς ὑπὸ τοῦ ὁμοτίμου ταύτην μητροπολίτου ὁ ἱερομόναχος ὀφείλει νά πανέλθῃ εἰς τήν Μονήν τῆς μετανοίας του, τοῦ μητροπολίτου ἔχοντος ἐξουσίαν (κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικάς διατάξεις καί τό ἄρθρον 20 παρ. 1 τοῦ ν.δ. 126/1969 "περὶ καταστατικοῦ χάρτου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος") νά διατάξῃ τήν ἐπάνοδον, ἀπειθῶν ὑποπίπτει εἰς κανονικόν παράπτωμα. Σχετικῶς

ή αστυνομική αρχή είναι υπόχρεως να παράσχη συνδρομήν,
εάν είναι αναγκαία και ζητηθῆ, δ' α' τήν εκτέλεσιν αποφάσε-
ως εκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, δ' οὗ ἐτιμωρήθη διά τό πα-
ράπτωμα τοῦτο (ἄρθρα 11 καί 153 ν.δ. α'ν. 5383/1932, ὡς τό
ἄρθρον 153 ἀντικατ. διά τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν. 898/1943, κυθ-
ρωθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 184/1943 Π.Υ.Σ.).-

Πέρα τῆς περιπτώσεως ταύτης, εάν ἡ αστυνομική αρχή
ὀφείλῃ συνδρομήν δι' ἀπέλασιν ἐκ τῆς περιφέρειας τῆς μη-
τροπόλεως καί μεταγωγῆν μοναχοῦ εἰς τήν μονήν, εἶναι θέμα
ρυθμιζόμενον ~~ὑπό~~ ὑπό τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 3 τοῦ ρηθέντος κα-
ταστατικοῦ χάρτου, ἔχοντος οὕτω: "Κληρικός ἢ μοναχός τῆς
'Ανατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διατρίβων εἰς ἐκκλησια-
στικήν περιφέρειαν ἑτέραν ἐκείνης, εἰς ἣν ἀνήκει, ἐφ' ὅσον
διά τῆς ἐν γένει διαγωγῆς του ὑπίπτει εἰς κανονικόν πα-
ράπτωμα, διεγεῖρον κατ' αὐτοῦ τήν δημοσίαν γνώμην, διώκε-
ται πειθαρχικῶς, εἴτε ὑπό τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου εἴτε
ὑπό τῆς προϊσταμένης του ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Μόνον δέ
μετά τήν κατ' αὐτοῦ ἔγερσιν πειθαρχικῆς διώξεως, ὁ διωκόμε-
νος ἐπί τῆ αἰτήσει τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου, ἐπανάγεται
ὑποχρεωτικῶς διά τῆς αστυνομικῆς ἀρχῆς εἰς τόν τόπον τῆς
προελεύσεώς του". Ἡ διάταξις διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς ἀντι-
στοίχου τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 58 παρ. 1 τοῦ προῖσχύσαντος
καταστατικοῦ χάρτου τοῦ ν.δ. 671/1943 (προσομοίας πρός
τάς τῶν παλαιότερων καταστατικῶν νόμων τῆς ἐκκλησίας, ἦτοι
ἄρθρου 54 παρ. 1 ἀν. ν. 2170/1940, ἄρθρου 21 κωδικ. ν. 5438,
ἄρθρου 74 ν.δ. 31/12/1923), ἐπιτρέπουσα τήν διά τῆς αστυ-
νομικῆς ἀρχῆς ἀπέλασιν κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ, διατρίβοντος
εἰς ἐκκλησιαστικήν περιφέρειαν ἑτέραν ἐκείνης, εἰς ἣν ἀνή-
κει, εἰς τόν τόπον τῆς προελεύσεώς του, μόνον εάν ὑπέπεσεν
εἰς κανονικόν παράπτωμα, διεγεῖρον κατ' αὐτοῦ τήν δημοσίαν
γνώμην καί ἐπί πλέον ἠσκήθη πειθαρχική δίωξις. Τῆ συνδρο-
μῇ τῶν ὄρων τούτων, τῆ αἰτήσει τοῦ κατὰ τόπον μητροπολίτου,
ὁ κληρικός ἢ μοναχός "ἐπανάγεται ὑποχρεωτικῶς" διά τῆς

ἀστυνομικῆς ἀρχῆς εἰς τόν τῆς προελεύσεώς του, ἥτοι ἀπελαύνεται ἐκτός τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας, εἰς ἣν διατρέβει, καί ὁδηγεῖται εἰς τόν τόπον τῆς προελεύσεώς του, ὅστις διά τόν μοναχόν (καί διά τόν ἱερομόναχον) εἶναι ἡ μόνῃ τῆς μετανοίας του. Ἡ ἀστυνομική ἀρχή, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, θέλει ἐξετάσει μόνον τήν συνδρομήν τῶν ἐξωτερικῶν προϋποθέσεων τῆς "ἐπιναγωγῆς", ἥτοι τήν ὑπαρξιν αἰτήσεως τοῦ ἱεράρχου, τήν ἰδιότητα τοῦ κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ, τήν ἄσκησιν πειθαρχικῆς διώξεως, οὐχί ὅμως καί τήν τέλεσιν τοῦ κανονικοῦ παραπτώματος ὡς καί τήν βαρύτητα αὐτοῦ, (ἐάν διήγειρε τήν δημοσίαν γνώμην), ἅτινα ἀνάγονται εἰς τά ἐσωτερικά τῆς ἐκκλησίας. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ νόμου, ὀρίζοντος ὅτι "πρός ἐφαρμογήν τῶν ἀποφάσεων τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὅσον αὐταί εἶναι σύμφωνοι πρὸς τό Σύνταγμα καί τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, ἡ οἰκεία ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή δικαιουται νά ζητήσῃ τήν συνδρομήν τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, ἣτις παρέχει ταύτην κατὰ τό ἐφικτόν αὐτῇ τό ταχύτερον", δέν συνάγεται δικαίωμα καί ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς ὅπως, ἂν ἐν τῇ συνδρομῇ τῶν ἄνω προϋποθέσεων, αἰτήσῃ τοῦ μητροπολίτου, ἀπελάσῃ κληρικόν ἢ μοναχόν, καθ' ὅσον ἡ διάταξις ἔξαρτᾶ τήν παροχήν τῆς συνδρομῆς ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι ἡ αἴτησις σύμφωνος πρὸς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, τοιοῦτος δέ νόμος, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, τυγχάνει ἡ προδιαληφθεῖσα παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 45.-

Μετά τῆς προσηκούσης τιμῆς

Ὁ Ἀντεισαγγελεὺς

(Στ. Τούσας)